

Hr Kristen Michal
Peaminister

12. oktoober 2026

Arupärimine peaministrile Eesti sanktsioonipoliitika ja riigi julgeolekupoliitiliste valikute kohta

Lugupeetud härra Michal

Eesti on olnud Venemaa-vastaste sanktsioonide kehtestamise üks eestvedajaid Euroopa Liidus ning nõudnud järjekindlalt Venemaa majandusliku ja poliitilise mõjutamise tugevdamist. Sellise poliitika usaldusväärsus sõltub aga sellest, kas Eesti järgib vankumatult oma põhimõtteid või on valmis tegema erandeid, kui seda nõuavad väidetavalt mõne Eesti ettevõtte majandushuvid.

Oktoobris tuli avalikuks, et Eesti taotles Euroopa Liidu 22. sanktsioonipaketi ettevalmistamisel Rosatomi kontrolli all oleva Solikamski magneesiumitehase ja selle juhi väljajätmist sanktsioonide nimekirjast. Tehas tarnib tooret Eestis tegutsevale NPM Silmetile ning valitsus põhjendas oma sammu ohuga, et tarneahela katkemine kahjustaks Silmeti tootmist ja Euroopa tööstust. Samas on Eesti varem jõuliselt toetanud Rosatomi sanktsioneerimist ning nõudnud Euroopa sõltuvuse vähendamist Venemaa strateegilistest toormetest. Peaministrina olete avalikult möönnud, et Solikamski juhtumiga seotud otsus ei olnud kooskõlas Eesti väärtustega. Välisminister Margus Tsahkna on öelnud, et valitsus on soovitanud Silmetike Vene toormest sõltuvuse vähendamist, kuid tarneahela ümberkorraldamine võtab aega.

Juhtum tõstatab küsimuse, kas Eesti sanktsioonipoliitika põhimõtteid rakendatakse järjekindlalt või tehakse erandeid ühe Eesti ettevõtte majandushuvidest lähtuvalt. Samuti tuleb hinnata valitsuse käitumist laiemas julgeolekupoliitilises kontekstis. 2026. aasta augustis süüdati Venemaa eriteenistuste tellimusel kaitsetööstusettevõtte Milrem Roboticsi hoone, nagu teatas valitsus 29. septembril Kaitsepolitsei ameti hinnangule tuginedes. Samal ajal on Isamaa korduvalt teinud Riigikogus ettepaneku sulgeda ajutine kontrollljoon Venemaaga, kuid need ettepanekud on tagasi lükatud. Selliste otsuste koosmõju tekitab küsimuse, millistest põhimõtetest valitsus Eesti julgeoleku tagamisel ja Venemaale surve avaldamisel tegelikult lähtub.

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse §-st 139 ning eespool kirjeldatud asjaoludest esitame Teile järgmised küsimused:

1. Miks otsustas valitsus taotleda Rosatomi kontrolli all oleva Solikamski magneesiumitehase ja selle juhi väljajätmist Euroopa Liidu sanktsioonipaketist, kuigi Eesti on varem jõuliselt toetanud Rosatomi sanktsioneerimist ja Venemaa majandusliku mõjutamise tugevdamist?
2. Kuidas põhjendab peaminister sellist erandit Eesti senise sanktsioonipoliitika ja julgeolekupoliitiliste põhimõtete seisukohalt ning kes vastutab selle otsuse eest?
3. Miks ei ole valitsus taganud, et Euroopa strateegilise autonoomia seisukohalt oluliseks peetav NPM Silmet vabaneks sõltuvusest Venemaa toormest, enne kui selle

Arupärimine

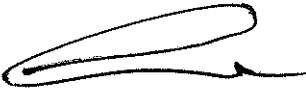
"12." 10.2026. Nr. 1096

tarneahela kaitsmist kasutatakse põhjendusena Venemaa ettevõtte sanktsioonide alt väljajätmiseks?

4. Kuidas põhjendab peaminister valitsuse julgeolekupoliitiliste valikute järjepidevust olukorras, kus valitsus on pärast Venemaa eriteenistuste korraldatud sabotaažiakti Eestis valmis toetama Venemaa ettevõttele sanktsioonierandi tegemist?
5. Millistest põhimõtetest lähtub valitsus edaspidi Venemaa-vastaste sanktsioonide ja Eesti-Vene piiri julgeoleku tagamise otsustes, et Eesti tegevus oleks järjekindel ega annaks Venemaale alust arvata, et majanduslikud huvid kaaluvad üles Eesti julgeoleku ja sanktsioonipoliitika eesmärgid?

Lugupidamisega

Urmas Reinsalu
Riigikogu liige

Helir-Valdur Seedu 
Ment Maastik 
Peab Sibul 
Urmas Reinsalu 
Aare Koka 